

JUSTITSMINISTERIET

Udlændingeafdelingen

Folketinget
Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik
Christiansborg
1240 København K

Dato: 20. maj 2015
Kontor: Kontoret for Humanitært
ophold og udsendelser
Sagsbeh: Michael Schaumburg-
Müller
Sagsnr.: 2015-0037-0127
Dok.: 1601925

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 4 vedrørende forslag til lov om ændring af udlændingeloven (Kompetenceændring i relation til sager om humanitær opholdstilladelse m.v.) (L 194), som Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik har stillet til justitsministeren den 11. maj 2015. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra medlem af Folketinget Johanne Schmidt-Nielsen (EL).

Mette Frederiksen

/

Moya-Louise Lindsay-Poulsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 4 fra Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik vedrørende forslag til lov om ændring af udlændingeloven (Kompetenceændring i relation til sager om humanitær opholdstilladelse m.v.) (L 194):

”Ministeren bedes oplyse, baggrunden for, at der gælder en endelighedsbestemmelse for Flygtningenævnets afgørelser, når den samme bestemmelse ikke gælder for Udlændingenævnets afgørelser?”

Svar:

1. Det følger af udlændingelovens § 56, stk. 8, jf. lovbekendtgørelse nr. 1021 af 19. september 2014, at Flygtningenævnets afgørelser er endelige (endelighedsbestemmelsen).

Endelighedsbestemmelsen blev oprindeligt indsat i udlændingeloven som § 56, stk. 4 (nu § 56, stk. 8), ved lov nr. 226 af 8. juni 1983.

Bestemmelsen var i lovforslaget, jf. lovforslag nr. L 105 af 20. februar 1983 (Folketingstidende 1982-83, tillæg A, sp. 2043), oprindeligt formuleret således:

”§ 53.

....

Stk. 3. Nævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.”

Lovforslaget bygger med visse ændringer af redaktionel karakter på lovudkastet i betænkning nr. 986/1982 om udlændingelovgivningen.

Af lovforslagets specielle bemærkninger, jf. lovforslag nr. L 105 af 20. februar 1983 (Folketingstidende 1982-83, tillæg A, sp. 2060-2061), fremgår bl.a. følgende:

”Til §§ 51-54

Bestemmelserne, der fastsætter de nærmere regler om flygtningenævnet og dets virksomhedsområde m.v., svarer til betækningsudkastets §§ 47-50. Der henvises til betænkningen, side 226ff. I lovforslagets § 53, stk. 3, er det i overensstemmelse med udvalgets bemærkninger (side 230) præciseret, at flygtningenævnets afgørelser er endelige i den forstand, at de ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.”

Betænkningens udkastet, jf. betænkning nr. 968/1982, er, for så vidt angår bestemmelserne om Flygtningenævnet, herunder endelighedsbestemmelsen, opdelt i et flertalsforslag (lovudkastets § 49, stk. 3) og et mindretalsforslag (lovudkastets § 49, stk. 4), jf. side 117.

Endelighedsbestemmelsen havde ifølge begge forslag samme ordlyd som bestemmelsen i dag. Følgende fremgår bl.a. af flertallets bemærkninger til den foreslåede bestemmelse, jf. side 230:

”Nævnets afgørelse træffes ved stemmeflerhed, og afgørelserne er endelige. Heri ligger, at de ikke kan påklages til justitsministeren, jfr. herved § 43, stk. 2. Justitsministeren kan således ikke meddele en udlænding opholdstilladelse som konventionsflygtning, når nævnet har stadfæstet et afslag på en sådan ansøgning. Derimod kan justitsministeren efter omstændighederne meddele udlændingen opholdstilladelse på andet grundlag, f.eks. som B-flygtningen eller som følge af ægteskab med en herboende person.

At nævnets afgørelser er endelige, betyder ikke, at en ansøgning om opholdstilladelse som flygtning ikke kan fremsættes på ny, hvis der foreligger ændringer i udlændingens forhold, eller andre omstændigheder, der bevirker, at grundlaget for afgørelsen er forandret. I så fald må ny ansøgning indgives til tilsynet med udlændinge med henblik på behandling i 1. instans.”

Af mindretallets bemærkninger til den foreslåede bestemmelse, jf. side 240, fremgår bl.a. følgende:

”Stk. 4 svarer til flertalsudkastet § 49, stk. 3. Bestemmelsen fastslår, at nævnets afgørelser ikke kan indbringes for domstolene.

Nævnets afgørelser kan ej heller omgøres af justitsministeren. Indbringer en asylansøger, der har fået afslag fra flygtningenævnet, sin sag for justitsministeren, kan ministeren således ikke meddele den pågældende opholdstilladelse som flygtning. Derimod er der naturligvis intet til hinder for, at ministeren i medfør af sin almindelige beføjelse (jfr. udkastet § 9 a, nr. 4 og § 43, stk. 2) kan meddele opholdstilladelse på rent humanitært grundlag.

Bestemmelsen i stk. 4 udelukker ikke, at flygtningenævnet foretager omprøvning af sagen, f.eks. hvis asylsøgeren bringer nye elementer ind i sagen, der afgørende ændrer grundlaget for den oprindelige beslutning. Afgørelsen af, hvorvidt omprøvning skal tillades, kunne tænkes henlagt til nævnets formand.”

Under Folketingets behandling af lovforslaget blev ordlyden af endelighedsbestemmelsen ændret til dens nuværende formulering:

”§ 53. ...

Stk. 4. Nævnets afgørelser er endelige.”

2. Spørgsmålet om endelighedsbestemmelsens rækkevidde har efterfølgende været til prøvelse ved domstolene, og ved Højesterets dom af 16. juni 1997 udtalte Højesterets flertal således (Ugeskrift for Retsvæsen 1997, side 1157):

”Det har i mange år – også før Grundloven af 1953 – været fast antaget, at domstolenes adgang til efter grundlovens § 63 at prøve forvaltningsafgørelser i et vist omfang nærmere kan bestemmes ved lov. Efter ordlyden af og forarbejderne til udlændingelovens § 56, stk. 7, fremgår det efter vores opfattelse med tilstrækkelig klarhed, at det har været lovgivningsmagtens hensigt med denne bestemmelse at afskære indbringelse af afgørelser truffet af Flygtningenævnet for domstolene i det omfang, dette følger af en sædvanlig forståelse af endelighedsbestemmelser i lovgivningen. Vi har herved lagt vægt på, at Flygtningenævnet er et sagkyndigt nævn af domstolslignende karakter, at justitsministerens lovforslag efter sin ordlyd alene indebar, at Flygtningenævnets afgørelser ikke kunne indbringes for anden administrativ myndighed, og at denne ordlyd under Folketingets behandling blev ændret til den gældende affattelse af § 56, stk. 7.”

3. Ved lov nr. 365 af 6. juni 2002 blev Flygtningenævnets sammensætning ændret. Lovændringen indeholdt ingen ændringer i endelighedsbestemmelsen, men af lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 5.1., jf. lovforslag nr. L 152 af 28. februar 2002 (Folketingstidende 2001-02, 1. samling, tillæg A, side 3970-3971), fremgår bl.a. følgende:

”Flygtningenævnet er kendetegnet ved at være et uafhængigt og domstolslignende organ. Nævnet er således uafhængigt af den politiske proces og kan ikke modtage direktiver fra regering eller folketing. Flygtningenævnets afgørelser er endelige, jf. udlændingelovens § 56, stk. 8. Dette er senest blevet fastslået ved Højesterets dom af 26. januar 2001 (UfR 2001.861H), hvor Højesteret udtalte, at »domstolsprøvelse af Flygtningenævnets afgørelser er begrænset til en prøvelse af retsspørgsmål, herunder mangler ved afgørelsesgrundlaget, sagsbehandlingsfejl og ulovlig skønsudøvelse. Foreligger der ikke omstændigheder som nævnt, er der ikke grundlag for at fravige endelighedsbestemmelsen i udlændingelovens § 56, stk. 7 (nu § 56, stk. 8).«”

4. Efter ændringslovens vedtagelse har spørgsmålet om endelighedsbestemmelsens rækkevidde på ny været til prøvelse ved domstolene. Af Vestre Landsrets dom af 31. maj 2005, der blev stadfæstet af Højesteret den 15. februar 2007 i henhold til de af landsretten anførte grunde, fremgår følgende (Ugeskrift for Retsvæsen 2007, side 1287):

”Ordlyden i endelighedsbestemmelsen i udlændingelovens § 56, stk. 8, blev ikke ændret ved lov nr. 365 af 6. juni 2002. I bemærkningerne til lovforslaget, jf. Folketingstidende 2001-2002, tillæg A, side 3971-3972, er det forudsat, at nævnets afgørelser også efter lovændringen er endelige. Herefter, og da Flygtningenævnet også efter lovændringen er et sagkyndigt nævn af domstolslignende karakter, er der ikke

grundlag for at antage, at endelighedsbestemmelsen i lovens § 56, stk. 8, efter lovændringen skal fortolkes anderledes end sket før lovændringen.”